

**PERENCANAAN KANDUNGAN NUTRIEN DARI KLOROFIL-a
BERDASARKAN SISTEM ANALITIK GEOMETRI LAMBDANGAN
SUNGAI SETIA, TERENGGANU**

ABDUL AZIZAH BINTI ABDULLAH

DEPARTAMENTA SAINS DAN TEKNOLOGI

UNIVERSITATIS SAINS MALAYSIA

1100038670

670 Perpustakaan
Kolej Universiti Sains Dan Teknologi Malaysia (KUSTEM)

LP 2 FST 7 2005

1100038670

Penentuan kandungan nutrien dan klorofil-a berdasarkan sebatian nitrogen di lembangan sungai Setiu, Terengganu.

PERPUSTAKAAN

**KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA
21030 KUALA TERENGGANU**

1100038670

Lihat sebelah

HAK MILIK
PERPUSTAKAAN KUSTEM

**PENENTUAN KANDUNGAN NUTRIEN DAN KLOROFIL-a BERDASARKAN
SEBATIAN NITROGEN DI LEMBANGAN SUNGAI SETIU, TERENGGANU**

Oleh

Amirul Ashraf Bin Jamaluddin

Laporan Penyelidikan ini diserahkan untuk memenuhi
sebahagian keperluan bagi
Ijazah Sarjana Muda Sains (Kimia Analisis dan Persekutaran)

Jabatan Sains Kimia
Fakulti Sains dan Teknologi
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA
2005

1100038670

JABATAN SAINS BIOLOGI
FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA

PENGAKUAN DAN PENGESAHAN LAPORAN
PROJEK PENYELIDIKAN I DAN II

Adalah ini diakui dan disahkan bahawa laporan penyelidikan bertajuk:

Penentuan Kandungan Nutrien dan Klorofil-a Berdasarkan Sebatian Nitrogen Di Lembangan Sungai Setiu, Terengganu oleh **Amirul Ashraf Jamaluddin** No. Matrik: **UK6935** telah diperiksa dan semua pembetulan yang disarankan telah dilakukan. Laporan ini dikemukakan kepada Jabatan Sains Biologi sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan memperolehi Ijazah Sarjana Muda Sains (Kimia Analisis dan Persekitaran), Fakulti Sains dan Teknologi, Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia.

Disahkan oleh:

.....
Penyelia Utama

Nama : Prof. Madya Dr. Norhayati Mohd Tahir
Cop Rasmi NORHAYATI MOHD TAHIR (Ph. D, PROF MADYA) Tarikh: 7 APRIL 2005
PENSYARAH
JABATAN SAINS KIMIA
FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA
MENGABANG TELIPOT, 21030 KUALA TERENGGANU

.....
Ketua Jabatan Sains Kimia

Nama : Prof. Madya Dr. Ku Halim Ku Bulat
Cop Rasmi : PROF. MADYA DR. KU HALIM KU BULAT
Ketua
Jabatan Sains Kimia
Fakulti Sains dan Teknologi
Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia
21030 Kuala Terengganu.
Tel: 09-6683257

Tarikh: 7th April 2005

PENGHARGAAN

Assalamualaikum wrt...

Bersyukur saya ke hadrat Allah swt kerana dengan izin-Nya telah memberikan kekuatan kudrat serta kesihatan untuk saya menyempurnakan projek ilmiah tahun akhir ini dengan jayanya.

Setinggi-tinggi penghargaan serta pujian buat penyelia utama saya, Prof Madya Dr. Norhayati Mohd Tahir dan jutaan terima kasih saya kepada En. Suhaimi Suratman selaku penyelia kedua di atas segala tunjuk ajar, nasihat dan bimbingan mereka dalam menyempurnakan projek ini.

Ucapan penghargaan ini juga ditujukan kepada para pensyarah yang terlibat samada secara langsung mahupun tidak langsung, Pihak Jabatan Kimia Kolej Universiti Sains Dan Teknologi Malaysia serta para pembantu makmal yang tidak jemu-jemu memberikan khidmat terbaik mereka terutamanya En. Ruzeiman, En. Muzafik serta tidak ketinggalan Cik Siti Rosnani yang banyak membantu mencerahkan idea serta kemahiran sehingga saya mampu menyiapkan tesis ini. Tidak dilupakan juga kepada rakan-rakan seperjuangan terutamanya Mas, Zul, Ain, Hon Lim, Jes, Bee Bee, Alex dan Apeng yang memberikan sokongan serta pertolongan kepada saya.

Terima kasih yang tidak terhingga juga khas buat ibu bapa, kakak dan adik-adik tercinta kerana memberikan sokongan serta semangat ketika saya menghadapi kekangan dalam menyiapkan projek ini. Sesungguhnya pengorbanan yang mereka curahkan amat bermakna dan berharga buat saya.

Akhir kata, sebelum tirai kata dilabuhkan, sekali lagi saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan berbanyak terima kasih serta memohon maaf andainya terlanjur bicara, dalam menyiapkan projek ini dan menghasilkan tesis ini. Sesungguhnya “*Tangan yang memberi lebih baik dari yang menerima*”.

‘Semoga Allah swt. sentiasa memberikan petunjuk dan balasan kepada mereka yang memberikan pertolongan dengan sebaik-baik balasan.....’

ABSTRAK

Fokus utama kajian ini dijalankan adalah untuk mengetahui perubahan yang berlaku terhadap kepekatan nutrien nitrogen dan klorofil-a di sepuluh stesen pensampelan di lembangan Sungai Setiu, Terengganu. Parameter fizikal juga turut diukur secara *in situ* seperti saliniti, pH, suhu dan oksigen terlarut (DO). Hasil daripada kajian menunjukkan bahawa kepekatan nitrit, nitrat, total nitrogen terlarut, total nitrogen partikulat dan klorofil-a masing-masing dalam julat 0.46-4.12 ppb N, 16.99-268.68 ppb N, 67.02-506.37 ppb N, 1.20-547.10 ppb N dan 0.017-0.441 mg/L. Berdasarkan ujian kolerasi menunjukkan kolerasi yang sederhana antara klorofil-a dan taburan nutrien. Kajian ini juga menunjukkan bahawa taburan nutrien dipengaruhi oleh kesan antropogenik.

DETERMINATION OF NITROGENOUS NUTRIENT AND CHLOROPHYLL-a IN SETIU RIVER, BASIN TERENGGANU

ABSTRACT

The main focus of this study is to determine the changes in concentration of nutrient nitrogen and chlorophyll-a in ten sampling stations at Setiu River, Terengganu. The *in situ* measurements have also been made for the physical parameters like salinity, pH, temperature and dissolved oxygen (DO). The result showed that the concentration of nitrite, nitrate, total dissolved nitrogen, total particulate nitrogen were in the range 0.46-4.12 ppb N, 16.99-268.68 ppb N, 67.02-506.37 ppb N, 1.20-547.10 ppb N and 0.017-0.441 mg/L. Correlation study shows that there was a fairly strong correlation between chlorophyll-a and nutrients nitrogen distribution. In addition, the study also shows that the nutrients distribution was influenced by the anthropogenic impacts.